

STORTINGET

Representantforslag 19 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Freddy André Øvstegård og Karin Andersen

Dokument 8:19 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Freddy André Øvstegård og Karin Andersen om å sikre et trygt og stabilt barnevern uten profitt

Til Stortinget

Bakgrunn

Barnevernets oppgave er å sikre de mest sårbare i samfunnet. Verdens Gang (VG) har i en serie artikler i september 2017 avdekket en rekke eksempler på at millioner av kroner strømmer ut av norsk barnevern og går til å bygge formue for noen få, i stedet for at pengene brukes i sin helhet til å skape trygghet for barna. Barnevern er en særegen tjeneste. Som Landsforeningen for barnevern barn skrev i en høringsuttalelse om ny barnevernlov:

«Vi mener at barnevern på en avgjørende måte skiller seg fra andre tjenester. Tjenestene er komplekse, de krever betydelig innslag av skjønn og kompetanse, skal dekke og tilpasses den enkeltes grunnleggende behov, og de gis til sårbare barn og unge.»

Beskyttelse av utsatte barn er et av fellesskapets viktigste oppdrag. Barn som er utsatt for vold, overgrep, omsorgssvikt eller andre vonde opplevelser, må møtes med et tilbud preget av stabilitet, forutsigbarhet, faglighet og trygghet. Det er et paradoks at kommersielle selskaper tar stadig større plass i disse barnas liv – barn med livssituasjoner som krever skreddersøm. Det er en

fundamental forskjell på tjenester man kjøper som privatperson, og velferdstjenester. Et barn som blir utsatt for sviktende oppfølging på grunn av manglende eller lite kompetent personale, oppnår ikke samme effekt av å klage på tjenesten man kan ha i andre deler av livet. Slik er ikke barnevernstjenester egnet for markedsretting på linje med hotelldrift. Velferdsstatens inkluderende prinsipp skiller seg fra markedets ekskluderende prinsipp.

De samlede kjøpene fra stat og kommune av barnevernstjenester utgjorde i 2016 2,9 mrd. kroner – en økning på 24 prosent fra 2013, ifølge VG (7. september 2017). Halvparten av de 20 selskapene som hadde høyest inntekter i fjor, eies av fem store konsern med en samlet omsetning på totalt 3,2 mrd. kroner. Det utgjør rundt to tredjedeler av den totale omsetningen i bransjen ifølge regnskapene til alle selskaper som ifølge Brønnøysundregistrene driver innen barnevern. Fire av konsernene kontrolleres av utenlandske investeringsoppkjøpsfond, skriver VG.

Det er nødvendig med politisk handlekraft og tydelige rammeverk for å sikre at fellesskapets penger går til de formålene de er ment til, og ikke til profitt og formue for enkeltpersoner eller ut av landet til såkalte skatteparadiser.

Avdekkingen av de internasjonale storkonsernenes inntog i barnevernssektoren har skapt mye debatt i offentligheten og viktige politiske reaksjoner. Hvis alle de partiene som har vært svært kritiske til profitt i barnevernet støtter dette forslaget, kan man få en slutt på at de mest sårbare barna settes på anbud.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endringer av lovverket for barnevern for å sikre at offentlige tilskudd kommer barnevernsbarna til gode, og at disse pengene ikke går til profitt for private barnevernsaktører.
2. Stortinget ber regjeringen styrke ideelle virksomheter som yter barnevernstjenester gjennom at anbudskonkurranse avvikles og erstattes av kompetanse- og kvalitetsbaserte kontrakter som utvidet egenregi eller andre langsiktige og stabile kontraktsformer, og at ideelle aktører får fortrinnsrett framfor kommersielle aktører.
3. Stortinget ber regjeringen sikre at aktører som mottar offentlige tilskudd for drift av barnevernstiltak, skal ha lønns-, arbeids- og pensjonsvilkår på linje med dem som gjelder i offentlige tiltak.

10. oktober 2017

Audun Lysbakken

Freddy André Øvstegård

Karin Andersen